

Katsaus Onnin vuoteen 2017

Onnin 10. toimintavuosi

Onni Nurmen Säätiön avustuksella toteutettavien toimintojen ja palveluiden tavoite on tukea ikääntyneiden pukkilalaisten kotona asumista huomioiden toimintakyvyn ja hyvinvoinnin eri ulottuvuudet. Säätiön avustuksella Pukkilan kunta voi toteuttaa sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa. Testamentin hengen mukaan *”virkistys”* on keskeinen toimintaa ohjaava ajatus, mutta myös *”tarpeenmukainen”* eli hyvinvoinnin tarpeista käsin lähtevä ajattelu ohjaa ikääntyneiden toiminnan sekä palvelujen suunnittelua ja toteutusta.

Säätiön avustuksella toteutettavaa toimintaa ja palveluja ei voida nähdä lakisääteisten vanhuspalvelujen jatkeena tai paikkaajana, vaan sillä on oma muuta palvelukokonaisuutta täydentävä asemansa. Nykyinen avustuksen käyttötapa on vuodelta 2007 peräisin olevasta toimeksiannosta, mihin pukkilalaiset ikääntyneet ovat saaneet esittää toiveensa. Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvostossa on Onnin ikääntyneiden toiminnan käyttäjäedustus. Tämän foorumin tarkoitus on mahdollistaa ikääntyneiden kuuleminen ja tiedon välittäminen toiminnan kehittämiseksi asiakaslähtöisesti. Onnin toimintaa on kehitetty ja suunnattu myös laajemmilla asiakastytyväisyyskyselyillä, joita on toteutettu noin joka toinen vuosi. Lisäksi senioripalveluissa toteutetaan pienempiä asiakaskyselyjä aika ajoin.

Onni Nurmen Säätiön avustuksella toteutettava ikääntyneiden toiminta jakaantuu kolmeen kokonaisuuteen; Hyvinvointikeskus Onnin ikääntyneiden toimintaan, ostopalveluihin (kotisiivouspalvelut, asiointi- ja kuljetuspalvelut) ja työntekijöiden palkkauskuluihin.

Toteutunut toiminta ja ostopalvelut 2017 – juhlavuoden viettoa ja arkea

Hyvinvointikeskus Onnissa tarjottiin mahdollisuuksia erilaiseen järjestettyyn ja omaehtoiseen toimintaan kotona asuville yli 65-vuotiaille kaikkiaan 622 (481/2016) kertaa. Asiakaskäyntejä näissä oli noin 7 429 (6 760). Ikääntyneiden säännöllinen päiväaikainen toiminta sisälsi kevätkaudella yhdeksän ja syyskaudella kymmenen viikoittaista kuntosali- ja vesijumpparyhmää sekä kuntouttavaa päivätoimintaa, kädentaitoryhmän, laulupajan, muisteluryhmän, aivojumpparyhmän, seurakunnan hartauksia, Onninkahvit sekä kevätkaudella kirjoittajaryhmän. Lisäksi järjestettiin päiväaikaisia vapaaehtoisten ja omaishoitajien vertaiskokoontumisia, kulttuuritapahtumia ja teemaluentoja. Kuntouttava päivätoiminta siirtyi Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymältä kunnalle syyskuun alusta.

2017 oli Hyvinvointikeskus Onnin 10. toimintavuosi. Sitä juhlittiin mm. 17. Onninpäivän konsertissa 28.2., missä esiintyi Dallapé-orkesteri solistinaan Juha Hostikka teemalla *”Sinivalkoisin siivin”*. Yleisöä oli noin 220. Onnissa järjestettiin 7.10. avoimien ovien päivä, jolloin suurin osa Onnin palveluista esittäytyi. Kuntalaisille järjestettiin mahdollisuus tutustua valmisteilla olevaan kuntastrategiaan ja Kirjastopalvelut Onnissa -hankkeeseen. Myös THL vieraili päivässä teemalla *”Miten kunta edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä”*. Kävijöitä oli noin 250 avoimien ovien päivässä. 10.10. järjestettiin Onninkodeissa 10-vuotisjuhlakonsertti kaikille senioreille. Esiintyjänä oli Markus Allan, yleisöä 105.

Suomi 100 -juhlavuotta vietettiin senioreiden kanssa erilaisten tapahtumien ja tempausten merkeissä. Kädentaitoryhmä neuvoi sukat vuonna 2017 syntyneille pukkilalaisille, sinivalkoisista tilkuista koottu tilataideteos oli esillä Onnin kahviossa ja kunnan itsenäisyyspäivän juhlissa. Lisäksi ryhmä valmisti yhteistyössä Nuokun kanssa pöytäkoristeet kunnan itsenäisyyspäivän juhlaan.

Etsivän vanhustyön verkostossa ideoitiin vanhimpien pukkilalaisten muistaminen kevään 2017 aikana. Kirkonkylän koulun 2. luokka ja esikoululaiset valmistsivat kortteja ja sinivalkoisia vohveliliinoja, jotka vietiin noin 40 vanhimmalle pukkilalaiselle kotihoidon, senioripalveluiden ja seurakunnan yhteistyönä. Lisäksi senioripalvelut olivat mukana Kauneimmat virret -konsertissa Pukkilan kirkossa, missä esiintyivät Mari Palo ja Jyrki Kokora Lohjan vaskiseitsikon kanssa.

Ikääntyneiden koteihin jalkautuvaa Kohtaamisia kotosalla -toimintaa jatkettiin kevätkaudella 2017. Toiminnan tarkoituksena on tavoittaa myös vähemmän aktiivisia ikääntyneitä, jotka kokevat yksinäisyyttä tai kaipaavat sisältöä arkeensa. Työmuodolla tavoitettiin kevään aikana 7 ikäihmistä, joihin oltiin yhteydessä kaikkiaan 17 kertaa puhelimitse ja kotikäynnein. Toiminta oli tauolla loppuvuoden ajan.

Ostopalvelut

Ikääntyneiden asiointi- ja palvelukuljetusta ajettiin kahtena päivänä viikossa Pukkilan alueella (ti ja to klo 9 – 14.30), kaikkiaan ajettiin 1 470 (1 445) kyytiä vuoden aikana. Kyydin hinta eläkeläisille oli 1 €/suunta. Lisäksi syyskaudella aloitettiin vanhusneuvoston aloitteesta kokeilu ajaa Mäntsälään kerran kuukaudessa, hinta eläkeläisille 2,5 €/suunta. Tätä mahdollisuutta käytettiin kaikkiaan 24 kertaa. Palvelu kilpailutettiin keväällä 2017, palveluntuottajana jatkoi Taksipalvelu Jyrki Lampola 1.9. alkaen vuoden sopimuksella. Kustannukset olivat vuonna 2017 noin 22 000 euroa.

Kotisiivous- ja kotiapupalvelua järjestettiin noin 220 (260) kertaa, yhteensä noin 350 (345) tuntia. Asiakashinta oli bruttotuloista riippuen joko 6,70 tai 9 euroa tunnilta. Kotisiivouspalveluun oikeutettuja olivat pääsääntöisesti yli 75-vuotiaat pukkilalaiset, joiden sosiaalinen tai hoidollinen tilanne edellyttää kotona selviytymisen tueksi siivousapua. Kotisiivouspalvelun asiakkaiden määrä oli vuonna 2017 keskimäärin 18 kotitaloutta. Palveluntuottajana toimi vuoden loppuun Pro Clean Siivouspalvelut Lahdesta. Kustannukset olivat vuonna 2017 noin 6 300 euroa.

Henkilöstö, yhteistyö ja verkostot

Senioripalveluissa työskenteli vakituisina 1,5 työntekijää. Ikääntyneiden toimintaa koordinoi kokoaikainen senioritoiminnan ohjaaja, joka ohjasi myös ryhmiä ja toteutti koteihin jalkautuvaa etsivää vanhustyötä. Kunnan liikunnanohjaaja työskenteli 50 % senioripalveluissa ja ohjasi ikääntyneiden sali- ja vesiliikuntaryhmiä. Senioritoiminnan ohjaajan perhevapaiden sijaisjärjestelyt eivät toteutuneet valmistellun suunnitelman mukaisesti, sijainen aloitti vasta 1.9. alkaen.

Pukkilan seniori- ja kulttuuripalvelut jatkoivat yhdessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Onninkotien kanssa kolmentoista kunnan muodostamassa kulttuurisen seniori- ja vanhustyön valtakunnallisessa verkostohankkeessa. Aili-verkostoksi nimetty yhteistyöhanke toimii alustana kulttuurisen vanhustyön kehittämiseksi sekä hyvien käytäntöjen ja toimintamallien leviämiseksi. Pukkilan kulttuurinen vanhustyö on saanut hyvää mainetta tästä osaamisesta ja yhteistoiminnasta tällä sektorilla.

Ikääntyneiden toimintaa toteutettiin yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän, Mäntsälän kansalaisopiston, Porvoonseudun musiikkiopiston, seurakunnan, kunnan muiden toimialojen, vapaaehtoisten, paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Muu toiminta Hyvinvointikeskus Onnissa

Niin pukkilalaiset kuin naapurikuntalaisetkin hyödynsivät edelleen aktiivisesti hyvinvointikeskuksen 10. toimintavuoden vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia omaehtoisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kaikkiaan Onnin toiminnassa tarjottiin vuoden 2017 aikana avoimesti noin 1 678 (1553/2016) vapaa-ajan kokoontumis- ja harrastuskertaa, joissa kirjattiin 15 961 (14 500) asiakaskäyntiä. Allasosastolla järjestettiin Pukkilan kunnan liikuntapalvelujen, järjestöjen, Mäntsälän kansalaisopiston sekä Mäntsälän ja Myrskylän kunnan voimin ryhmämuotoista vesiliikuntaa kaikkiaan 704 (640) kertaa, joissa tilastoitiin 8 018 (7 220) käyntiä. Kuntosalivuoroja tarjottiin 629 (613), joissa käytiin 2 880 (2 205) kertaa. Tilastoitujen kokoontumisten ja käyntien lisäksi Onnin toiminnan tiloja on käytetty yksilökuntoutukseen, erilaisiin tapaamisiin ja lasten leffailtoihin.

HYVINVOINTIKESKUS ONNIN TOIMINNAN TILASTOT 2017

ONNIN TOIMINTA 2017 (2016)	Kokoontumiskerrat	Käyntimäärät
Allasosasto		
Pukkilan liikuntapalvelut ja järjestöt	385 (355)	4 115 (3 767)
Mäntsälän kansalaisopisto	108 (120)	1 452 (1 596)
Myrskylän kunta	44 (37)	582 (642)
Mäntsälän kunta, erityisliikunta	37 (26)	621 (194)
Senioreiden vesiliikunta, liikuntapalvelut	130 (101)	1 248 (1 020)
yht.	629 (639)	8 018 (7 219)
Kuntosali		
Pukkilan liikuntapalvelut ja järjestöt	420 (489)	1 189 (1 074)
Senioreiden saliliikunta, liikuntapalvelut	147 (124)	1 079 (1 131)
Senioreiden omatoimiryhmät, 2/vko	62	612
yht.	629 (613)	2 880 (2 205)
Muut ryhmät ja tapahtumat		
Mäntsälän kansalaisopisto (sis. 3 tap)	62 (45)	573 (468)
Senioripalvelut, ryhmät	227 (192)	2 890 (2 802)
Senioripalvelut, tapahtumat	56 (64)	1 160 (1 810)
yht.	345 (237)	5 063 (3 270)
KOKO TOIMINTA YHTEENSÄ	1 678 (1 553)	15 961 (14 504)

Kotisiivouspalvelu/Asiakaskäynnit ja siivoustunnit 2008–17

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Asiakaskäynnit	210	193	178	223	244	237	193	235	260	223
Siivoustunnit	337	330	316	440	456	505	398	358	344,5	350
Asiakasmäärä	19	18	13	17		17	16	15	16	18

Asiointi- ja palvelukuljetuksen kyydit 2008–17

Kuukausi/vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kyytejä yhteensä	1095	1301	1097	1080	1044	1314	1578	1738	1445	1470

Onnin toiminnan kokoomataulukko 2008 – 2017

Kuntalaisten omaehtoista terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta
(toiminnan järjestäjinä mm. kunta, järjestöt, MKO)

	KOKO TOIMINTA		SENIORIPALVELUT / yli 65 v.	
	kokoontumiskerrat	asiakaskäynnit	kokoontumiskerrat	asiakaskäynnit
2008	1066	10 277	396	4884
2009	1061	11 219	432	6054
2010	1097	11 437	512	6925
2011	1182	12 482	572	7738
2012	1458	14 339	615	7290
2013	1411	15 701	586	8337
2014	1359	16 415	437	7399
2015	1468	16 039	520	7660
2016	1553	14 504	481	6763
2017	1678	15 961	622	7429